

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Folkehelsearbeid i Nordland

Fylkesråd Hild-Marit Olsen

26.03,2014

Fylkesforum 2014

Et samarbeid mellom:

Fylkesmannen i
NORDLAND

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Sentrumsblink for jentene

Ber eldre med på kino
 LØDING: Ber eldre med på kino med ir stolklubb har Norge te jentemiljø. Søndag troppet Siri Vaggen Olsen fra Norges Skytterforbund opp for

med ir stolklubb har Norge te jentemiljø. Søndag troppet Siri Vaggen Olsen opp i Lødingen

Helseuke for alle

-VI ER LITT LATE

For om mulig å trekker inn i sporten Skytterforbund lar tet Jenter i sentru Klubbene rundt ske land ble he komme opp med føre til økt rekrutteringen

- Dette var kjempegøy

I anledning Folkehelseuka inviteres det til barneforestilling både nord og sør i kommunen.

I neste uke kjøres folkehelseuka i gang i Narvik. Mandag er temaet mobbing.

Kunst på Villa Vekst

BODØ: I dag er det åpent hus på Villa anledning Folkehelseuken. Det åpne 12.00, og samtidig åpner kunstutstilling med bilder laget av brukerne. Det b het for omvisning, og en enkel serv det også. Villa Vekst har mange akti bud for mennesker som sliter med d ke helsen. Det ønskes velkommen til vil vite mer om tilbudet som gis.

Til uka kan du finne om du trimmer næringsstoffer. Folkehelsekoordinator E Wiik inviterer til helseuka.

SØRFOLD:
Bad og frokost
 I morgen byr kulturkontoret på morgenbad i Sørfoldhallen, fra kl. 06.30. Etter et forfriskende bad, venter det gratis frokost. Dette er bare ett av en lang rekke tilbud under folkehelseuka.

– Vi har fått en rekke opp. fra jentene i Lødingen på dan de kan være med å sette sitt preg på klubben. Maling av lokalene i litt friskere farger, oppgradering av sofakroken og kjøkkenskapene

Folkehelseuka 2014 startet i Steigen med et treff for de som venter barn og for de som har fått barn i 2013/14. Rundt ti mødre/fedre/vordende mødre/fedre - og noen bestemødre stilte opp.

Nå blir brønnøyværingene spreke

Tema: Mobbing

Folkehelseuka 2014 starter 3.mars. Se aktivitetene her!

Test ut livsstilen din

Jevn fordeling – bedre helse

Hild-Marit Olsen, fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse

Rettferdig fordeling er avgjørende for folkehelsen. Norges solide plassering i «velferdsstatens eliteserie» de siste 30 år viser at den norske velferdsmodellen er nøkkelen til suksess.

Alle undersøkelser viser at det er en klar sammenheng mellom helse og sosiale ulikheter. Jo større lønnsulikheter det er i samfunnet, desto større blir forskjellene i helse, og jo dårligere blir summen av helse i samfunnet. Ikke overraskende er det de med lavest inntekt som også får dårligst helse. Grad av inntektsulikheter internt i hvert land påvirker nesten alle helseindikatorer, og sosiale forhold som trivsel, lykke, vold, kriminalitet, tillit, dødelighet og forventet levealder.

I boken «Ulikhetens pris» viser de britiske samfunnsmedisinerne Richard Wilkinson og Kate Pickett at dette holder vann i sammenligning mellom 23 rike land, og mellom de amerikanske delstatene. De sammenligner statistikk på levealder, leseferdigheter, barnedødelighet, drap, fengslinger, tenåringsfødsler, tillit, fedme, psykisk helse og sosial mobilitet, og viser at land med stor ulikhet så godt som alltid havner på feil side i sammenligningene.

Dette slår ikke bare uheldig ut for enkeltindividene, men også for storsamfunnet. Det er ikke bare de som er fattig som taper på at det er mer kriminalitet, på at en større andel av befolkningen havner i fengsel eller at flere har fysiske og psykiske problemer. Det har også en kostnad for samfunnet som helhet. Når hele samfunnet vinner eller taper på sosiale ulikheter, så er det også samfunnets ansvar å redusere ulikhetene.

Det er politikernes og hele

Folkehelse handler om langt mer enn at den enkelte blir flinkere å trimme. Det er samfunnets ansvar å redusere risikoen for sykdommer som springer ut av sosiale ulikheter.

samfunnets – ikke bare enkeltindividenes – ansvar å redusere risikoen for sykdommer og sosiale problemer som springer ut av ulikhet. Det er en samfunnsoppgave å bygge sikkerhetsnett som gir alle en trygghet og som gir oss som individer muligheten til å leve gode liv.

Man kan ha ulike oppfatninger om hva som er det beste veivalget for å fremme helse og trivsel, og minske de sosiale ulikhetene. Men det er ingen tvil om at den norske velferdsmodellen er en nøkkel til suksess. Stat, fylker og kommuner bidrar til en likere fordeling, noe som igjen gir alle i samfunnet en bedre helse.

Men ikke alt kan løses med likere fordeling. Man må også bidra til at enkeltmenneskene kan ta gode valg, og selv skape seg en bedre helse. Staten kan bidra med nasjonale føringer, midler og råd, men det er fylkeskommunene og kommunene som fordeler og kan tilrettelegge for enkeltmenneskene. Det er oss folk har daglig kontakt med, og det er på våre arenaer, slik som skoler og barnehager, at man

kan treffe alle innbyggerne.

Fylkesrådet har høye ambisjoner i sitt folkehelsearbeid, og har en viktig rolle som pådriver og regional koordinator i Nordland. Helse skapes der folk lever og bor. Derfor er kommunene de viktigste aktørene i folkehelsearbeidet.

Fylkesrådet inngår nå nye samarbeidsavtaler med fylkets 44 kommuner, slik at vi sam-

men kan bidra til å bedre nordlendingenes helse. Folkehelseinstituttets «folkehelsebarometer» viser at Nordland scorer som landsgjennomsnittet på mange indikatorer.

En av våre viktigste utfordringer knytter seg frafall i videregående skole. Dette er et av fylkesrådets viktigste innsatsområder. Å fullføre videregående skole er en av de viktigste enkeltfaktorene for å utjevne sosiale ulikheter i helse (Helseledningsrapport 2008, J.I. Elstad). Uten fullført videregående utdanning vil mange unge stå bakerst i jobbmarkedet. For mange utenfor arbeidslivet er ikke bærekraftig verken for den enkelte,

for samfunnet eller for næringslivet.

Nordland er et flott fylke å bo i. Indeks Nordland viser at fylket er i vekst, at næringslivet går godt, og at gjennomsnittlig inntekt hos nordlendingen nærmer seg landsgjennomsnittet.

Lønnsforskjellene mellom menn og kvinner er også redusert. Dette er viktige forutsetninger for helse og trivsel. Likevel har også vi mange folkehelseutfordringer som må løses. Og vi møter disse utfordringene best hvis vi løfter sammen.

I disse dager arrangeres Folkehelseuken rundt om i kommunene i Nordland. Folkehelseuken er ment som en markering av folkehelsearbeidet og en synliggjøring av de tilbud befolkningen har i sitt lokalmiljø. Jeg ønsker lykke til med markeringen og ser fram til et fortsatt godt samarbeid med kommuner, organisasjoner og næringsliv for å bedre folkehelsen i Nordland!

n Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune inviterer til konferanse i Bodø 26.–27. mars. Temaet er «samarbeid gir god folkehelse». Målgruppe er politisk og administrativ ledelse, fagpersonell fra alle sektorer og frivillige organisasjoner.

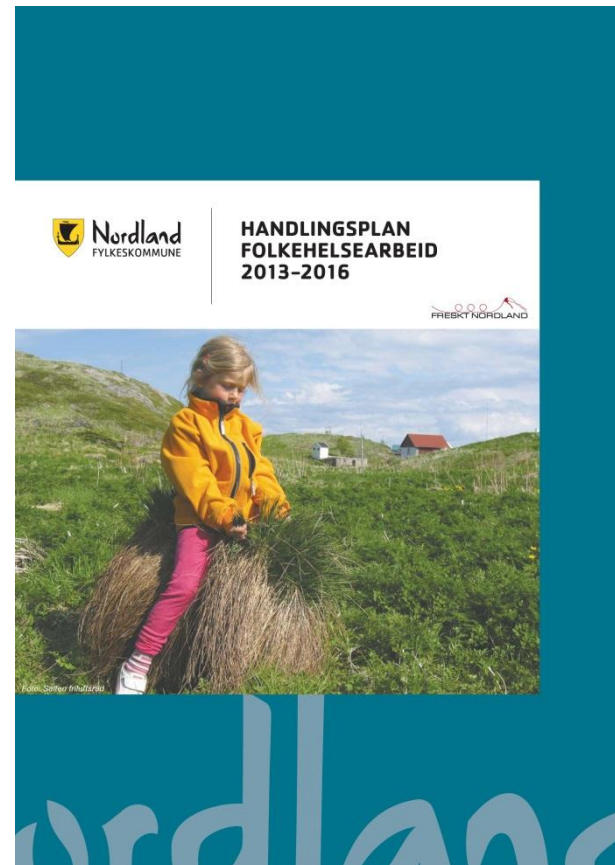
Sosial ulikhet i helse

En hovedutfordring i folkehelsearbeidet

Handlingsplan folkehelsearbeid 2013-2016

14 resultatområder

Oversiktsarbeid - kunnskapsgrunnlag

- Helsetilstand
- Påvirkningsfaktorer – positive og negative
- Grunnlag for planer og tiltak

FOLKEHELSEPROFIL 2013

Nordland

Noen trekk ved fylkets folkehelse

Tennessindene er utgått med tanke på utvalgte faktorer for helseforholdene og helseoppgaver. Dette inkluderer blant annet:

- Forventer færre beredte til å vite om hva som er helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket

Om befolkningen

- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket

Levekår

- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket

Miljø

- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket

Skole

- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket

Levevaner

- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket

Helse og sykdom

- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket

Statistikk

Statistikk og analyse av helseforholdene i fylket. Dette inkluderer blant annet:

- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket

God oversikt - en forutsetning for

En veileder til arbeidet med oversikt over helse og påvirkningsfaktorer

folkehelseinstituttet

Folkehelseprofil for 18 Nordland, 2013. Befolkningsgjennomsnitt per 1. januar 2012. 2013020

Folkehelsebarometer for ditt fylke

Barometeret viser helseforholdene i fylket. Dette inkluderer blant annet:

- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket
- Følger opp helseforholdene i fylket

Spørsmål	Ja	Nei	Uvisst	Folkehelsebarometer for Nordland
1. Følger opp helseforholdene i fylket	45	53	2	...
2. Følger opp helseforholdene i fylket	12	87	1	...
3. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
4. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
5. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
6. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
7. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
8. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
9. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
10. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
11. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
12. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
13. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
14. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
15. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
16. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
17. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
18. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
19. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
20. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
21. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
22. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
23. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
24. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
25. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
26. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
27. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
28. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
29. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
30. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
31. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
32. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
33. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
34. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
35. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
36. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
37. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
38. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
39. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
40. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
41. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
42. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
43. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
44. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
45. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
46. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
47. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
48. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
49. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...
50. Følger opp helseforholdene i fylket	17	82	1	...

Folkehelseprofil for 18 Nordland, 2013. Befolkningsgjennomsnitt per 1. januar 2012. 2013020

Tidlig innsats er lønnsomt og rettferdig

Investeringer i barns oppvekstmiljø og gode barnehager vil sikre mer produktive arbeidstakere og færre som faller ut av arbeidsmarkedet.

Kriterier - Helsefremmende barnehage

Store helseutfordringer i befolkningen relatert til unnskilt livstil gjør det nødvendig å bygge gode levevæner i tidlig alder. Dette vil også være en forutsetning for barnas utvikling og evne til mestring og læring. Barnehagen er en viktig arena i dette arbeidet. Grunnlaget for kriseresistent bygger på FN's barnekonvensjon, barnehageloven, folkehelseloven og i gjeldende forskrifter for barnehager. Det forutsettes at barnehagen følger gjeldende lover og forskrifter. Tilnærmet skal i størst mulig grad være kunnskapsbaserte og effektive.

Fornål

Helsefremmende arbeid i barnehagene skal bidra til god helse, trivsel og gode holdninger for barn og ansatte.

- Barnehagen arbeider systematisk for å fremme et godt psykososialt miljø**
Barnehagene og styrer setter det psykososiale miljøet på dagsorden. De ansatte ivaretar barna, skaper et inkluderende miljø og arbeider for et godt psykososialt miljø som forebygger mobbing og krenkelser.
- Alle barna er fysisk aktive minst 90 minutter hver dag**
Aktiviteten kan deles opp i flere bolker, ute og inne. Naturopplevelser og rydderighet er sentralt i barnas hverdag. Aktiviteten bør være variert og medføre at man blir lett andpusten.
- Nasjonale retningslinjer for mat og måltider i barnehagen følges.**
Barnehagen tilbyr frukt, grønnsaker og et fullstendig løpet av dagen. Ansatte bidrar til at måltidene er helsefremmende og barna får gode matvaner. Vann er tørstedrikk.
- Barnehagen er tobakkfritt**
Det er ikke tillatt å bruke røyk eller snus i barnehagens åpningstid.
- Barnehagen har fokus på god hygiene og tanpuss**
Barnehagen skal bidra til at barna får gode hygienevaner. Vask av hendene etter toalettbesøk og tanpuss etter måltider er eksempel på vaner som barnehagen kan bidra til å etablere.
- Barnehagen har helsefremmende opplæring**
Barna skal få en begynnende opplæring i hvorfor sunn kost, fysisk aktivitet og andre sunne levevaner er nytt.
- Samarbeid mellom barnehage og hjem**
Barnas fysiske og psykososiale helse er tema på foreldremøter og i foreldresamtaler.
- Barnehagen samarbeider med andre instanser**
Det etableres tverrfaglig samarbeid med andre instanser for helhetlig tenkning.
- Helsefremmende arbeid er forankret i barnehagen**
Det helsefremmende arbeidet er forankret i barnehagens årsplan, vedtekter, øvrige styringsdokumenter og arbeidsmåter. Arbeidet evalueres jevnlig. De ansattes kompetanse skal sikre en god helsefremmende hverdag.

Foto: Sylvi Røssås

